

POSTANOWIENIE Z DNIA 13 LIPCA 2006 R.

WK 6/06

Nie zachodzi wypadek rażącego naruszenia prawa, mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.), jeżeli w sytuacji, w której brak podstaw do zarządzenia wykonania warunkowo zawieszony kary (art. 75 k.k.), sąd – zamiast odmówić takiego zarządzenia – umorzy postępowanie wykonawcze w tym przedmiocie (art. 15 § 1 k.k.w.).

Przewodniczący: sędzia SN J. Steckiewicz.

Sędziowie SN: E. Matwijów, M. Pietruszyński (sprawozdawca).

Prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej: płk. S. Wójcicki.

Sąd Najwyższy w sprawie szer. rez. Sebastiana K. skazanego wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w P. z dnia 2 sierpnia 2005 r., za popełnienie przestępstw określonych w art. 45 ust. 1 i art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 75, poz. 468 ze zm.) na karę łączną 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, z oddaniem w okresie próby pod dozór przełożonego wojskowego, a po ukończeniu służby wojskowej pod dozór kuratora sądowego, po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 14 czerwca 2006 r., kasacji wniesionej przez Zastępcę Prokuratora Generalnego Naczelnego Prokuratora Wojskowego na niekorzyść skazanego od postanowienia Wojskowego Sądu Garnizonowego w P. z 15 lutego 2006 r. o umorzeniu postępowania wykonawczego w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności

o d d a l i ł kasację.

UZASADNIENIE

Szer. Sebastian K. został skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w P. z dnia 2 sierpnia 2005 r., za popełnienie przestępstw określonych w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 75, poz. 468 ze zm.) oraz w art. 48 ust. 2 tejże samej ustawy na karę łączną 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary na 3-letni okres próby, z oddaniem skazanego w tym okresie pod dozór przełożonego wojskowego, a po zakończeniu służby wojskowej pod dozór kuratora sądowego. Nadto orzeczono grzywnę w wysokości 20 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na 10 zł oraz przepadek dowodów rzeczowych.

Wobec braku skargi orzeczenie uprawomocniło się w dniu 10 sierpnia 2005 r. i zostało skierowane do wykonania. W dniu 21 grudnia 2005 r. szer. Sebastian K. został zwolniony z zasadniczej służby wojskowej i przeniesiony do rezerwy.

W dniu 13 lutego 2006 r. macierzysta jednostka skazanego powiadomiła sąd o ukaraniu dyscyplinarnym szer. Sebastiana K. za krótkotrwałe samowolne oddalenie karą 10 dni zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania, połączonego z podaniem informacji o ukaraniu do wiadomości innych osób.

W dniu 15 lutego 2006 r. w Wojskowym Sądzie Garnizonowym w P. odbyło się posiedzenie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec skazanego Sebastiana K. Strony uczestniczące w posiedzeniu wniosły o niezarządzanie wykonania kary wobec skazanego. Wojskowy Sąd Garnizonowy postanowieniem z tego samego dnia umorzył postępowanie wykonawcze w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Od tego postanowienia kasację na niekorzyść skazanego wniósł Zastępca Prokuratora Generalnego Naczelny Prokurator Wojskowy. W kasacji odnoszącej się do całości rozstrzygnięcia zarzucił rażące naruszenie prawa – art. 94 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. oraz art. 15 § 1 k.k.w., mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na zaniechaniu podania jego podstawy prawnej, a w konsekwencji bezpodstawne umorzenie postępowania wykonawczego w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności w sytuacji, gdy nie nastąpiło przedawnienie wykonania kary, śmierć skazanego lub inna przyczyna wyłączająca to postępowanie.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Wojskowego Sądu Garnizonowego w P. z dnia 15 lutego 2006 r. i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie stwierdzić należało, że dopuszczalne było wniesienie kasacji od prawomocnego orzeczenia o umorzeniu postępowania wykonawczego w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności, jako kończącego w sposób trwały określone postępowanie. Przechodząc do oceny zasadności środka zaskarżenia, Sąd Najwyższy pragnie poczynić kilka uwag dotyczących podstaw kasacji, niezbędnych dla dalszych rozważań merytorycznych. Podstawy kasacji zostały ujęte w dwóch kategoriach przyczyn zaskarżenia i kontroli zaskarżonych orzeczeń. Pierwsza, dotyczy katalogu uchybień prawa materialnego i procesowego, enumeratywnie wymienionych w art. 439 k.p.k. Ta kategoria, z uwagi na okoliczności sprawy pozostaje poza zakresem zainteresowania sądu. Druga kategoria obejmuje wszelkie inne rażące naruszenia prawa, jeżeli mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Uchybienia te mogą dotyczyć zarówno prawa materialnego, jak i przepisów postępowania. Mówiąc o innych rażących naruszeniach prawa trzeba mieć na uwadze to, że

naruszenie prawa musi mieć charakter niewątpliwy (oczywisty) i mogło ono mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Oba te kryteria należy rozpatrywać i stosować łącznie. Za przyjęciem takich kryteriów przemawiało to, że kasacja dotyczy prawomocnych orzeczeń sądowych, którym przysługuje domniemanie prawidłowości (por. Z. Doda, J. Grajewski, A. Murzynowski: Kasacja w postępowaniu karnym. Komentarz, Warszawa 1996, s. 22-24). Trzeba nadto zauważyć, że środki zaskarżenia prawomocnych orzeczeń mają być w pierwszym rzędzie kierowane na usuwanie takich wadliwości, które wyrządzają krzywdę osobie skazanej (por. S. Ząbłocki: Postępowanie kasacyjne w nowym kodeksie postępowania karnego, z.11, wyd. Min. Spraw., Warszawa 1997, s. 40). W art. 523 k.p.k. chodzi zatem o takie rażące naruszenia prawa, które mogą mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a więc również na charakter skutków jego wydania.

W przeciwieństwie do naruszenia prawa materialnego, naruszenie prawa procesowego może nieraz nie mieć żadnego wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia. Z taką sytuacją mamy do czynienia w tej sprawie. Niewątpliwie doszło do naruszenia przepisu procesowego dotyczącego podstaw umorzenia postępowania wykonawczego. Błąd w sferze prawa procesowego nie wpłynął jednak w żadnym zakresie na treść orzeczenia, rozważaną w kontekście skutków jego wydania. Skutkiem decyzji podjętej w tej sprawie było to, że wobec skazanego, z braku przesłanki określonej w art. 75 § 2 k.k., nie zostało zarządzone wykonanie warunkowo zawieszonyj kary pozbawienia wolności. Tego rodzaju skutek był zamierzonym działaniem sądu, co wynika wprost z treści uzasadnienia. Ten sam skutek osiągnięty zostałby w wyniku uwzględnienia postulatów kasacji, tyle tylko, że po ponownym rozpoznaniu sprawy, z pewnością uwzględniona zostałaby prawidłowa formuła rozstrzygnięcia (odmowa zarządzenia wykonania warunkowo zawieszonyj kary pozbawienia wolności). Odnosząc się do podniesionego w kasacji zarzutu niemożności, z uwagi na charakter rozstrzy-

gnięcia, zarządzenia wobec skazanego, w przyszłości, wykonania kary, wskazać należało, że podstawą wydania orzeczenia przez Sąd pierwszej instancji było ustalenie braku przesłanki (rażącego naruszenia porządku prawnego), umożliwiającej fakultatywne zarządzenie wobec skazanego warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności. Zastosowanie wobec takiego ustalenia, błędnej formuły końcowego rozstrzygnięcia, nie będzie stanowiło przeszkody w merytorycznym rozpoznaniu w przyszłości, przy zaistnieniu określonych okoliczności, kwestii odwołania warunkowego skazania. Orzeczenie należy bowiem odczytywać przez pryzmat okoliczności, uzasadniających jego wydanie. Taki sposób postępowania pozwoli sądowi na ustalenie właściwej podstawy tego rozstrzygnięcia. Negatywna decyzja sądu w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności, z oczywistych względów, nie jest ostateczną decyzją w tym zakresie, w toczącym się postępowaniu wykonawczym, a zatem nie zachodzi ujemna przesłanka procesowa tego postępowania.

Z tych względów kasację należało uznać za niezasadną i postanowić jak na wstępie.